

סיכום שנתי 2025 – קרינה בלתי מייננת

פעילות האיגוד בתחום הקרינה הבלתי מייננת מבוססת על חזון של **צמצום חשיפת הציבור לקרינה בלתי מייננת למינימום האפשרי**, בהתאם לעקרון הזהירות המונעת, לחוק הקרינה הבלתי מייננת ולהנחיות המשרד להגנת הסביבה. הפעילות מתמקדת הן בחשיפות בתדר רשת החשמל (ELF) והן בחשיפה בתדרי רדיו (RF), ומשלבת ניטור ובדיקות, מתן חוות דעת מקצועיות בהליכי תכנון ובנייה, מענה לפניית הציבור וקידום יוזמות שמטרתן לצמצם חשיפה ולהעמיק את הידע המקצועי בנושא.

גם בשנת 2025 המשיך האיגוד לתת דגש מיוחד להגנה על ילדים ותלמידים, הנחשבים לאוכלוסייה רגישה השווה שעות רבות במוסדות החינוך. פעילות המדידות במוסדות חינוך מתבצעת באופן שיטתי לאורך שנים, כחלק ממדיניות ארוכת טווח של האיגוד לצמצום חשיפה ולזיהוי מוקדם של מקורות חשיפה מוגברת. במהלך השנה יזם האיגוד וביצע מדידות קרינה בתדר רשת החשמל ב־42 מוסדות חינוך בעיר נשר – 31 גני ילדים ו־11 בתי ספר.

תוצאות המדידות המחישו את החשיבות של פעילות יזומה ורציפה. ברוב גני הילדים שנבדקו נמצאו תוצאות תקינות. בגן "שקד" אותרו ערכים חריגים, שמקורם נמצא במערכת התאורה בתקרה. בעקבות המלצת האיגוד בוצע טיפול במערכת החשמל, ובדיקה חוזרת שנערכה לפני פתיחת שנת הלימודים מצאה כי הערכים חזרו להיות תקינים. בבתי הספר זוהו גם כן מוקדים שבהם נדרשה בדיקה וטיפול, והאיגוד העביר את ממצאי המדידות והמלצותיו לגורמים הרלוונטיים בעירייה.

מרכיב מרכזי נוסף בפעילות הוא **שילוב בטיחות הקרינה כבר בשלב התכנון**. האיגוד בוחן בקשות להיתרי בנייה שבהן קיימים מקורות קרינה או שבהן הבנייה מתקרבת למקורות קיימים, ובמיוחד מקפיד על בחינה מוקדמת של תוכניות להקמת מוסדות חינוך וציבור. מדיניות האיגוד מבקשת לתת עדיפות לתכנון נכון של המבנה ומיקום מקורות החשיפה, ולא להסתמך בדיעבד על אמצעי מיגון. גישה זו נועדה למנוע בעיות חשיפה מראש, עוד לפני הקמת המבנה ואכלוסו.

במהלך השנה נבדקו סקרי בטיחות קרינה במסגרת שורה של פרויקטים, ובהם מוסדות חינוך, מבני ציבור, פרויקטי התחדשות עירונית, מבני מסחר ומשרדים ומרכזי אנרגיה. לאחר השלמת בחינת הסקרים, האיגוד דרש במסגרת תנאי ההיתר התחייבות לכך שהחשיפה באזורים שבהם קיימת שהייה ממושכת תעמוד מתחת לסף המומלץ, ביצוע מדידות לאחר השלמת הפרויקט ולפני אכלוס, וכן אחריות לטיפול במקרה של חריגה בעקבות פגמים בתכנון או בביצוע.

לצד הפעילות השוטפת, המשיך האיגוד בשנת 2025 לקדם **יוזמות מקצועיות חדשות**. בתחום זיהום האור הועמק הידע המקצועי באיגוד באמצעות מינוי יועצת מקצועית וקיום יום השתלמות לעובדי האיגוד ולמתכננים סביבתיים מהרשויות החברות בו. במסגרת זו נבחנו מקורות זיהום אור, השלכותיהם, תקנים, דרישות והנחיות, וכן עקרונות לתכנון תאורה ולבחינת תוכניות תאורה. נוסף לכך הוכנו הנחיות תאורה למספר פרויקטים שנבחנו במחלקת התכנון.

נושא נוסף שקודם היה **צמצום החשיפה לקרינה בתדרי רדיו באמצעות שיפור הקליטה**, לצד המשך בחינת האפשרות להרחיב את פעילות המדידות למסגרות החינוך הפרטיות לגיל הרך.

האיגוד פנה למשרד החינוך ולגורמים האחראים על מעונות היום בבקשה לקדם מדידות מדגמיות בגנים פרטיים, שבהם שוהים ילדים צעירים במשך שעות רבות, אולם נכון למועד הדו"ח טרם התקבל אישור לביצוע המהלך.

במקביל לכל אלה המשיך האיגוד לתת מענה לפניות הציבור ולגורמי המקצוע ברשויות ובמשרד להגנת הסביבה, בנושאים הנוגעים למתקני שידור, מתקני הולכה והשנאה של חשמל ולחששות הציבור מחשיפה לקרינה. כך, לצד מדידות ובדיקות מקצועיות, פעילות האיגוד תורמת גם להגשת מידע ולמתן כלים מעשיים לצמצום החשיפה בקרב הציבור הרחב.

פעילות הקרינה הבלתי מייננת בשנת 2025 ממחישה את אופיו של התחום באיגוד: **שילוב בין ניטור ובקרה בפועל, מניעה באמצעות תכנון מוקדם, מענה לציבור ופיתוח יוזמות מקצועיות חדשות.** בדרך זו ממשיך האיגוד לפעול לצמצום החשיפה במרחב הציבורי ולחיזוק ההגנה על אוכלוסיות רגישות, תוך הסתמכות על עקרון הזהירות המונעת ועל הניסיון המקצועי שנצבר לאורך השנים.